

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: osühing Rannu Seeme

registrikood: 10152938

postiaadress: Tartu maakond, Elva vald, Kulli küla, Pilsu

postisihthnumber: 61107

telefon: +372 5053400

e-posti aadress: info@rannuseeme.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Raamatupidamise aastaaruande lisad	7
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	7
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Varud	12
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	12
Lisa 7 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 8 Bioloogilised varad	15
Lisa 9 Kapitalirent	15
Lisa 10 Kasutusrent	16
Lisa 11 Laenukohustised	17
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad	18
Lisa 14 Sihtfinantseerimine	19
Lisa 15 Osakapital	19
Lisa 16 Müügitulu	20
Lisa 17 Muud äritulud	20
Lisa 18 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	21
Lisa 19 Üldhalduskulud	21
Lisa 20 Tööjõukulud	21
Lisa 21 Tulumaks	22
Lisa 22 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	25
Vandeaudiitori aruanne	26

Tegevusaruanne

OÜ Rannu Seeme on asutatud 1993. aastal. Põhitegevusalaks on taimsete esmatoodete toomine, spetsiifiliselt seemnekasvatuse. Taimetervise registris on registreeritud tegevused: põldtunnustamine, seemneproovide võtmine, pakendamine (ka etikettide printimine).

Peamiselt keskendutakse seemnekasvatusele, 2023. aastal põldtunnustati 721 hektarit seemnepõlde. Haritavat maad oli 2023.a. kokku 1 657 ha. 2023. aastal suurendati omandis olevate maade osatähtsust.

2023.a. kasvatati ja müüdi järgmiseid sertifitseeritud seemneid: päideroog PEDJA, tatar AIVA, talinisu JULIE ja EUCLIDE, oder KWS IRINA ja PROSPECT, talirüps LEGATO, hernes AVANTGARDE ja BAGOO, kaer ARMANI, paljaskaer OLIVER ja hübriidrukis BONO. Kasvatatakse ka Eestis vähelevinud kultuuride seemneid.

2022. aastal oli müügikäive 3 110 023 eurot, 2023. aastal oli müügikäive 2 984 822 eurot, vähenedes 4% võrreldes eelmise aastaga. 2024. aastal on oodata müügikäibe suurenemist, kuna haritava maa pind on suurenenud. Läbirääkimised praeguste ja tulevaste äripartneritega on kulgenud hästi ning me loodame meeldivat koostööd ka 2024. aastal.

Oluline on toota jätkusuutlikumalt ning efektiivsemalt, tagades toodete kõrge kvaliteet. Tootmine on jälgitav ning BRC standardile tuginev. OÜ Rannu Seeme tegutseb keskkonnasõbralikult kõikidel ettevõtte põldudel, pidades kinni Euroopa Liidu poolt kehtestatud nõuetest, näiteks: ökoalade ning mesilaste korjealade rajamine, püsirohumaade säilitamine, ressursside tõhus kasutamine, vahekultuuride kasvatamine.

2023. aastal rakendati OÜ Rannu Seeme tegevustes mõningaid ESG põhimõtteid ning kaardistati olemasolev olukord. 2024. aastal on plaanitud jätkata ESG standardi põhimõtete järgimisega. OÜ Rannu Seeme omab ESG aruandluse kohustust tulevikus läbi tarneahela, kuid juba praegu on oluline hinnata oma tegevuse mõju ümbritsevale keskkonnale. ESG on juhtimiskontseptsioon, mille kaudu juhitakse ettevõtte enda kui ka selle tegevuse (sh. ka toodete, teenuste) mõju keskkonnale, inimestele ja majandusele. ESG aitab saada osaühingul jätkusuutlikumaks ja luua uusi võimalusi muutuvus turukeskkonnas.

OÜ Rannu Seeme ühines 2023. aastal Climate Farm Demo projektiga. Projekti eesmärk on luua üle-Euroopaline põllumeeste võrgustik, mille tulemusel vahetatakse teadmisi ning oskusi, selleks, et hoida keskkonda. Projekti tulemusena OÜ Rannu Seeme hindab enda keskkonnamõju ning on valmis rakendama oma tegevustes kliimasõbralikke lahendusi.

2024. aastal jätkatakse sama suunda, rõhk on tootmistehnoloogia täiustamisel ja selle tulemusena tootmiskulude vähendamisel, olulisel kohal on enesetäiendamine koostöös nõustajate ning teadusasutustega.

Alates 2021. aastast on OÜ Rannu Seeme seotud PRIA toetusmeetmega 16.2 - uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamine. Selle projekti eesmärgiks on uurida maailmas vähelevinud nisuliigi - ühetera nisu kasvatamise ja kasutamise võimalusi Eestis. Projekti peamine eesmärk on uurida Eestis uudse liigi ühetera nisu kasvatust, idandamist ja jahust pagaritoodete küpsetamise võimalusi ning toiteväärtust. Lisaks on eesmärk analüüsida ühetera nisu ja rukki tera vitamiinide, kiudainete ja mõnede elementide sisaldust, idandamist ning küpsetusmeetodeid. 2022. aastal oli projekti tegevuste toetus 23 873 eurot, 2023. aastal 82 642 eurot. Projekti lõpptähtaeg on 30.05.2025.

2023.a. keskmine töötajate arv oli 18. Töötasu üldsumma oli 455 463 eurot. Juhatusel liikmetele makstud tasu majandusaastal 54 304 eurot. Juhatusel liikmetele muid soodustusi ei tehtud. Juhatusel liikmetele - nendega lepingu lõpetamise korral - hüvitist ei maksta. Garantiisid ja tingimuslikke kohustusi ei väljastatud.

2023. aasta kahjumi tekkimise peamiseks põhjuseks on 2022. aastal sisse ostetud tarvikute kõrge hind. 2022. aasta lõpus lattu jäänud tarvikud kanti kuluks 2023. aastal ning seetõttu olid kulutused oluliselt kõrgemad, kui eelmisel majandusaastal. 2024. aastal on juhtkonna nägemus majandustegevuse suhtes positiivne ja eesmärk on taastada kasum. Juurde on lisandumas maid, mille abil saab tõsta tootmismahutu, samuti on plaanis muuta külvitehnoloogiat, mille tulemusel vähenevad tootmiskulud.

Seoses OÜ Rannu Seeme otsusega 28.03.2024 muutub ka tegevjuhtkonna koosseis. Kui 31.12.2023 seisuga oli juhatus kaheliikmeline, siis peale otsuse jõustumist Äriregistris on juhatus neljaliikmeline. Oodata on ka uute juhatusel liikmete tugevat panust ettevõtte kasumlikkuse taastamisel ja tõstmisel.

OÜ Rannu Seeme peamised finantssuhtarvud:

	2023. a.	2022. a.
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	1,92	1,90
Maksevõime kordaja	0,30	0,47
Võlakordaja	0,84	0,94
Puhasrentaabilus %-des	-17,70	45,28
Rahakordaja	0,19	0,20

Suhtarvude arvutamise metoodika:

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = käibevara / lühiajalised kohustused;

Maksevõime kordaja = käibevara – varud / lühiajalised kohustused;

Võlakordaja = (lühiajalised kohustused + pikaajalised kohustused) / omakapital;

Puhasrentaablus = puhaskasum / müügitulu x 100;

Rahakordaja = raha + likviidsed väärtpaberid / lühiajalised kohustused.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	179 617	324 026	2
Nõuded ja ettemaksed	111 566	420 607	3
Varud	1 227 255	2 122 561	4
Bioloogilised varad	312 667	158 030	8
Kokku käibevarad	1 831 105	3 025 224	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	76 313	163 401	6
Nõuded ja ettemaksed	14 134	27 624	3
Materiaalsed põhivarad	4 297 848	4 367 610	7
Kokku põhivarad	4 388 295	4 558 635	
Kokku varad	6 219 400	7 583 859	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	311 688	328 324	9, 11
Võlad ja ettemaksed	644 154	1 261 602	12
Kokku lühiajalised kohustised	955 842	1 589 926	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	1 564 854	1 745 981	9, 11
Võlad ja ettemaksed	207 321	310 982	12
Sihtfinantseerimine	106 515	23 873	14
Kokku pikaajalised kohustised	1 878 690	2 080 836	
Kokku kohustised	2 834 532	3 670 762	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	3 276	4 914	15
Oma osad	-360 000	-481 638	
Kohustuslik reservkapital	491	491	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 269 330	2 981 265	13
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-528 229	1 408 065	13
Kokku omakapital	3 384 868	3 913 097	
Kokku kohustised ja omakapital	6 219 400	7 583 859	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	2 984 822	3 110 023	16
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-3 484 294	-2 137 054	18
Brutokasum (-kahjum)	-499 472	972 969	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	192 568	362 085	8
Üldhalduskulud	-464 121	-358 109	19
Muud äritulud	343 480	671 710	17
Muud ärikulud	-77	-31	
Ärikasum (kahjum)	-427 622	1 648 624	
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	54 086	5 094	
Intressitulud	4 890	52 248	
Intressikulud	-159 609	-49 155	
Muud finantstulud ja -kulud	26	26	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-528 229	1 656 837	
Tulumaks	0	-248 772	21
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-528 229	1 408 065	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Osaühing Rannu Seeme liigitub Raamatupidamise seaduse § 3 punkti 15 alusel väikeettevõtjaks. Tulenevalt eeltoodust on käesoleva aastaaruande näol tegemist lühendatud raamatupidamise aastaaruandega, mis on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Osaühingu Rannu Seeme aastaaruande periood on 01.01.2023 kuni 31.12.2023, majandusaasta aruanne esitatakse eurodes.

Vigade korrigeerimine

Esimene korrigeerimine:

2023.a. aastaaruande koostamisel avastati viga 2022.a. aastaaruandes omakapitali vähendavate väljamaksete ja tulumaksu kajastamisel. Õigeaegne kajastamine oleks olnud 16.11.2022.a.

Muutused on järgmistes kirjetes:

Kasumiaruandes:

	Esialgne saldo 31.12.2022	Korrigeeritud summa	Korrigeeritud saldo 31.12.2022
Tulumaks	-128 772	-120 000	-248 772
Intressitulu	3 230	49 018	52 248
Aruandeaasta puhaskasum(kahjum)	1 502 920	-70 982	1 431 938

Bilansis:

	Esialgne saldo 31.12.2022	Korrigeeritud summa	Korrigeeritud saldo 31.12.2022
Võlad ja ettemaksed (lühiajalised kohustised)	1 141 602	120 000	1 261 602
Võlad ja ettemaksed (pikaajalised kohustised)	360 000	-49 018	310 982
Oma osa	-1 638	-480 000	-481 638
Eelmiste perioodide Jaotamata kasum (kahjum)	2 501 265	480 000	2 981 265

Aruandeaasta kasum (kahjum)	1 502 920	-70 982	1 431 938
--------------------------------	-----------	---------	-----------

Teine korrigeerimine:

2023.a. aastaaruande koostamisel selgus et PRIA meetme 16.2 laekunud summad on õigem kajastada kohustisena bilansis kontol "Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest."

Muutused on järgmistes kirjetes:

Kasumiaruandes:

	Esialgne saldo 31.12.2022	Korrigeeritud summa 31.12.2022	Korrigeeritud saldo
Muud äritulud	695 583	-23 873	671 710
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	1 431 938	-23 873	1 408 065

Bilansis:

	Esialgne saldo 31.12.2022	Korrigeeritud summa 31.12.2022	Korrigeeritud saldo
Sihtfinantseerimine (pikaajalised kohustused)	0	23 873	23 873
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	1 431 938	-23 873	1 408 065

Varud

Varud (v.a. bioloogilised varad) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Bioloogilised varad

Põllumajandustoodang (bioloogilisest varast saadav või eraldatav toodang) ja bioloogilised varad (loomne või taimne elusorganism) nii käibevarades kui ka põhivarades on õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav. Õiglase väärtuse aluseks on kasutatud varade turuväärtust. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes kirjetel "Kasum bioloogilise vara väärtuse kasvust" ning "Kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 3 000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 3 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kuludesse.

Materiaalne põhivara (v.a. bioloogilised varad) võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kuludesse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- ehitised ja rajatised 3 - 10 %
- masinad ja seadmed 3 – 25 %,

Maa on piiramata kasutuseaga ja seda ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 3 000€

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Kapitalirendi tingimuste kohaselt renditud põhivara kajastatakse rendi jõustumise hetkel bilansis põhivara ja kohustusena vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Finantskohustised

Finantsvaraks loetakse raha, nõudeid ostjate vastu ja muid lühiajalisi nõudeid. Finantskohustusteks on võetud laenud, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustused. Finantsvara ja –kohustused võetakse arvele nende soetusmaksumuses. Finantsvarad eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvaradest tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandatele osapooltele üle varadest tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaradega seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustused eemaldatakse bilansist siis, kui need on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeva meetodil. Väärtuspäev on päev, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle. Kohustused, mille maksetähtajad on bilansi kuupäevast arvestatuna üle ühe aasta, on bilansis esitatud pikaajaliste kohustustena. Kui finantskohustuse tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast, on tegemist lühiajalise kohustusega.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit alates aastast 2007.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel rakendatakse brutomeetodit ning lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist, kus tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks rakendatakse netomeetodit ja sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasulikuea jooksul.

Tulud

Tulude ja kulude arvestamisel on rakendatud tekkepõhisuse printsiipi. Tulu toodete müügist kajastatakse raamatupidamises saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, otes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi, siis, kui on täidetud kõik järgnevalt loetletud tingimused:

- olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamisvastutust, mida seostatakse omandiga, ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- tulu müügitehingust saab usaldusväärselt mõõta;
- tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Kulud

Alates 01.01.2020 kajastatakse tööjõukulusi kahes osas: põhitegevuse kuludes ja üldhalduskuludes. Üldhalduskuludes on juhtkonna, kontoritöötajate ja koristaja töötasud ning nendega seotud maksud.

Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 (kuni 31.12.2014 21/79) netodividendina väljamakstud summalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

OÜ Rannu Seeme aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks tegev ja kõrgemat juhtkonda ja nimetatud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
AS SEB Pank	173 049	313 020
Swedbank AS	3 469	1 869
Kassa	3 099	9 137
Kokku raha	179 617	324 026

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	6 553	6 553	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	6 553	6 553	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 939	2 939	0	0	5
Muud nõuded	26	26	0	0	
Intressinõuded	26	26	0	0	
Ettemaksed	17 120	17 120	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	17 013	17 013	0	0	
Muud makstud ettemaksed	107	107	0	0	
Muud pikaajalised nõuded	14 134	0	14 134	0	
Nõuded sihtfinantseerimisest	84 928	84 928	0	0	14
Kokku nõuded ja ettemaksed	125 700	111 566	14 134	0	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	199 045	199 045	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	199 045	199 045	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	106 636	106 636	0	0	5
Muud nõuded	24	24	0	0	
Intressinõuded	24	24	0	0	
Ettemaksed	16 953	16 953	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	16 808	16 808	0	0	
Muud makstud ettemaksed	145	145	0	0	
Muud pikaajalised nõuded	27 624	0	27 624	0	
Nõuded sihtfinantseerimisest	97 949	97 949	0	0	14
Kokku nõuded ja ettemaksed	448 231	420 607	27 624	0	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	314 018	757 792
Lõpetamata toodang	21 828	20 444
Valmistoodang	891 409	1 344 325
Kokku varud	1 227 255	2 122 561

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	90 000	0	120 000
Käibemaks	0	26 594	99 645	0
Üksikisiku tulumaks	0	29 126	0	16 772
Erisoodustuse tulumaks	0	2 515	0	8
Sotsiaalmaks	0	25 517	0	19 472
Kohustuslik kogumispension	0	835	0	850
Töötuskindlustusmaksed	0	1 798	0	1 345
Ettemaksukonto jääk	2 939		6 991	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2 939	176 385	106 636	158 447

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

	Aktsiad ja osad	Kokku	
31.12.2021	185 799		185 799
Müük müügihinnas või lunastamine	-22 398		-22 398
31.12.2022	163 401		163 401
	Aktsiad ja osad	Kokku	
31.12.2022	163 401		163 401
Müük müügihinnas või lunastamine	-87 088		-87 088
31.12.2023	76 313		76 313

Osade jaotus seisuga 31.12.2023:

Erkalis OÜ 151 eurot

Põllumeeste ühistu Kevili 71 162 eurot

OÜ E-Agronom 5 000 eurot

Osade jaotus seisuga 31.12.2022:

Erkalis OÜ 151 eurot

Kevili Investeeringud OÜ 87 088 eurot

Põllumeeste ühistu Kevili 71 162 eurot

OÜ E-Agronom 5 000 eurot

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

					Kokku
	Maa	Ehitised	Muud masinad ja seadmed	Ettemaksed	
31.12.2021					
Soetusmaksumus	2 140 133	774 555	3 445 515	10 186	6 370 389
Akumuleeritud kulum	0	-46 597	-2 775 896	0	-2 822 493
Jääkmaksumus	2 140 133	727 958	669 619	10 186	3 547 896
Ostud ja parendused	226 713	32 116	1 067 900	0	1 326 729
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	226 713	32 116		0	258 829
Muud ostud ja parendused			1 067 900	0	1 067 900
Amortisatsioonikulu	0	-23 617	-452 496	0	-476 113
Müügid (jääkmaksumuses)	0	0	-30 902	0	-30 902
31.12.2022					
Soetusmaksumus	2 366 846	806 671	3 882 723	10 186	7 066 426
Akumuleeritud kulum	0	-70 214	-2 628 602	0	-2 698 816
Jääkmaksumus	2 366 846	736 457	1 254 121	10 186	4 367 610
Ostud ja parendused	78 552	0	188 890	80 178	347 620
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	78 552	0		80 178	158 730
Muud ostud ja parendused			188 890	0	188 890
Amortisatsioonikulu	0	-23 852	-379 394	0	-403 246
Müügid (jääkmaksumuses)	0	-14 136	0	0	-14 136
31.12.2023					
Soetusmaksumus	2 445 398	791 577	3 916 613	90 364	7 243 952
Akumuleeritud kulum	0	-93 108	-2 852 996	0	-2 946 104
Jääkmaksumus	2 445 398	698 469	1 063 617	90 364	4 297 848

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2023	2022
Ehitised	18 000	0
Masinad ja seadmed	64 000	279 570
Muud masinad ja seadmed	64 000	279 570
Kokku	82 000	279 570

Lisa 8 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad		Kokku
	Vili	
31.12.2021	105 137	105 137
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-105 137	-105 137
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	158 030	158 030
31.12.2022	158 030	158 030
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-158 030	-158 030
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	312 667	312 667
31.12.2023	312 667	312 667

Kasumiaruande real "Kasum/kahjum bioloogilistelt varadelt" oleva summa
2023.a. 192 568 EUR

saamiseks lisandub põllumajandusliku toodangu saamisest tulenevale väärtuse vähenemisele ja juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemisele veel õiglase väärtuse tõus laos oleval valmistoodangul vastavalt

2023.a. 37 931 EUR

Kasumiaruande real "Kasum/kahjum bioloogilistelt varadelt" oleva summa
2022.a. 362 085 EUR

saamiseks lisandub põllumajandusliku toodangu saamisest tulenevale väärtuse vähenemisele ja juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemisele veel õiglase väärtuse tõus laos oleval valmistoodangul vastavalt

2022.a. 309 192 EUR

Lisa 9 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Alusvaluuta
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Masinad ja seadmed	835 689	186 919	648 770	0	EUR
Kapitalirendikohustised kokku	835 689	186 919	648 770	0	

	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Alusvaluuta
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Masinad ja seadmed	1 046 255	210 566	835 689	0	EUR
Kapitalirendikohustised kokku	1 046 255	210 566	835 689	0	

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Masinad ja seadmed	722 487	1 256 911
Kokku	722 487	1 256 911

Kapitalirentide intressimäärad on järgnevad: 6 kuu Euribor+2,3%; 3 kuu Euribor+0,00%; 6 kuu Eurobor+2,35%; 6 kuu Euribor+1,6%; 6 kuu Euribor+1,45%.

Kapitalirendi lepingute tähtajad on kuni 16.06.2027.

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022
Kasutusrendikulu	160 491	122 722
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2023	31.12.2022
12 kuu jooksul	138 985	102 637

Kasutusrendi intressimäär on 6 kuu Euribor+2,49%.

Kasutusrent lõpeb 15.09.2024.a.

Lisa 11 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Alusvaluuta	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Lühiajalised laenud						
Krediitkaart	1 138	1 138			EUR	
Lühiajalised laenud kokku	1 138	1 138				
Pikaajalised laenud						
AS SEB PANK	960 240	117 572	842 668	0	EUR	
SWEDBANK AS	79 475	6 059	73 416	0	EUR	
Pikaajalised laenud kokku	1 039 715	123 631	916 084	0		
Kapitalirendikohustised kokku	835 689	186 919	648 770	0		9
Laenukohustised kokku	1 876 542	311 688	1 564 854	0		

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Alusvaluuta	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Lühiajalised laenud						
Krediitkaart	1 178	1 178			EUR	
Lühiajalised laenud kokku	1 178	1 178				
Pikaajalised laenud						
AS SEB PANK	941 487	110 670	830 817	0	EUR	
SWEDBANK AS	85 385	5 910	79 475	0	EUR	
Pikaajalised laenud kokku	1 026 872	116 580	910 292	0		
Kapitalirendikohustised kokku	1 046 255	210 566	835 689	0		9
Laenukohustised kokku	2 074 305	328 324	1 745 981	0		

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Maa	1 450 095	1 450 095
Kokku	1 450 095	1 450 095

Laenulepingute intressimäärad olid 01.01.2023 vahemikus 3,032-5,232% (6 kuu euribor + marginaal).

Laenulepingute intressimäärad olid 31.12.2023 seisuga vahemikus 6,222-6,472% (6 kuu euribor + marginaal).

Laenulepingute tähtajad on kuni 12.02.2029.

Kapitalirendi lepingute tähtajad on kuni 16.06.2027.

Tagatiseks panditud kinnistud on nr. 3525304, 4912204, 4911304, 4853504, 4849804, 4707704, 4705404, 4682804, 4681704, 4645004,

4598204, 2439804, 3674650, 1074804, 215404, 325904, 3723604, 4062004, 471704, 4129604, 4202104, 4235404, 4266504, 56404, 56504.

Käenduslepingud: käendatav Põllumeeste Ühistu Kevili, käenduse summa 2 020 268,24 eurot.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	327 743	327 743	0	0	
Võlad töövõtjatele	20 026	20 026	0	0	
Maksuvõlad	176 385	176 385	0	0	5
Muude omakapitali väljamaksete kohustis	327 321	120 000	207 321	0	22
Kokku võlad ja ettemaksed	851 475	644 154	207 321	0	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	965 242	965 242	0	0	
Võlad töövõtjatele	17 913	17 913	0	0	
Maksuvõlad	158 447	158 447	0	0	5
Muude omakapitali väljamaksete kohustis	430 982	120 000	310 982	0	22
Kokku võlad ja ettemaksed	1 572 584	1 261 602	310 982	0	

Real "Muude omakapitali väljamaksete kohustis" (veerus 1-5 aasta jooksul) on summad diskonteeritud, tegelik väärtus seisuga 31.12.2023 oli 240 000 eurot, seisuga 31.12.2022 oli 360 000 eurot.

Diskonteerimine toimub sisemise intressimääraga 5%.

Lisa 13 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	2 992 881	3 511 464
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	748 220	877 866
Kokku tingimuslikud kohustised	3 741 101	4 389 330

Lisa 14 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2022
	Nõuded	Kohustised					Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
PRIA toetused	-83 935	0	424 913	0	-438 927	0	-97 949
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-83 935	0	424 913	0	-438 927	0	-97 949
Kokku sihtfinantseerimine	-83 935	0	424 913	0	-438 927	0	-97 949
	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2023
	Nõuded	Kohustised					Nõuded
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
PRIA toetused	-97 949	0	363 912	0	-350 891	0	-84 928
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-97 949	0	363 912	0	-350 891	0	-84 928
Kokku sihtfinantseerimine	-97 949	0	363 912	0	-350 891	0	-84 928

OÜ Rannu Seeme on taotlenud Eesti maaelu arengukava 2014-2020 ühise põllumajanduspoliitikaga kaasneva maaelu arengu uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetust (PRIA meede 16.2).

PRIA kontrollib taotluse nõuetele vastavust ja selles esitatud andmete õigsust ning taotleja, kavandatava tegevuse ja investeeringuobjekti vastavust Euroopa Liidu õigusaktides, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduses, arengukavas ja määruses "Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetuses" sätestatud nõuetele.

Toetus makstakse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja üksnes siis, kui toetuse saaja on tegevused nõuetekohaselt ellu viinud. Lisaks peab toetuse saaja täitma nõudeid, mis puudutavad toetust saanud objektide tähistamist.

Toetust on laekunud: 10.05.2023 82 642 eurot; 07.09.2022 23 873 eurot

Lisa 15 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Osakapital	3 276	4 914
Osade arv (tk)	1	2

Põhikirja alusel on miinimumkapitali suuruseks 2 500 eurot ja maksimumkapitali suuruseks 10 000 eurot.

2023. aastal kustutati oma osa nimiväärtusega 1 638 eurot.

Seisuga 31.12.2023 on osaühingul üks osa nimiväärtusega 3 276 eurot.

2022. aastal osteti vastavalt osanike otsusele tagasi oma osa nimiväärtusega

1 638 eurot.

Seisuga 31.12.2022 on osaühingul üks osa nimiväärtusega 3 276 eurot ja OÜ Rannu Seeme oma osa nimiväärtusega 1 638 eurot.

Lisa 16 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	2 980 022	3 097 983
Soome	4 800	12 040
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	2 984 822	3 110 023
Kokku müügitulu	2 984 822	3 110 023
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Teravilja-, kaunvilja- ja õlitaimeseemnete kasvatus - A01111	2 953 690	2 816 768
Söödakultuuri- ja heintaimkasvatus jm. üheaastaste põllukultuuride kasvatus - A01199	4 800	37 115
Taimkasvatuse abitegevused - A01611	26 332	256 140
Kokku müügitulu	2 984 822	3 110 023

Lisa 17 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	67 864	248 668	
Tulu sihtfinantseerimisest	268 249	415 054	14
Muud	7 367	7 988	
Kokku muud äritulud	343 480	671 710	

Lisa 18 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-1 876 490	-1 641 193	
Energia	-3 092	-2 511	
Elektrienergia	-3 092	-2 511	
Transpordikulud	-251 461	-187 736	
Maarent	-135 987	-98 639	
Tööjõukulud	-323 171	-319 144	20
Amortisatsioonikulu	-403 246	-476 113	7
Toodetud põllumajandustoodang	2 398 079	2 258 726	
Müüdnud põllumajandustoodangu maksumus	-2 851 351	-1 634 888	
Põllumajandustoodang sisekäibeks	-37 575	-35 556	
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-3 484 294	-2 137 054	

Lisa 19 Üldhalduskulud (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Mitmesugused bürookulud	-10 681	-8 049	
Riiklikud ja kohalikud maksud	-12 385	-17 148	
Tööjõukulud	-283 307	-229 371	20
Muud	-1 523	-2 649	
Raamatupidamise ja perioodikakulud	-6 197	-2 868	
Juriidilised kulud	-1 985	-11 554	
Personali täiendõpe ja töötervishoid	-9 370	-4 922	
PRIA meede 16.2 kulud	-114 169	-57 465	
Kasutusrent	-24 504	-24 083	
Kokku üldhalduskulud	-464 121	-358 109	

Lisa 20 Tööjõukulud (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Palgakulu	455 463	412 690	18, 19
Sotsiaalmaksud	151 015	135 825	18, 19
Kokku tööjõukulud	606 478	548 515	
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	18	19	
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:			
Töölepingu alusel töötav isik	17	18	
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1	

Lisa 21 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2023		2022	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	0	0	400 000	100 000
Eesti	0	0	400 000	100 000
Muud väljamaksed omakapitalist	120 000	30 000	115 086	28 772
Kokku	120 000	30 000	515 086	128 772

Lisa 22 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	172 713
Kokku nõuded ja ettemaksed	0	172 713
Võlad ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	443 581	1 018 314
Kokku võlad ja ettemaksed	443 581	1 018 314

PIKAAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	17 197	29 961
Kokku nõuded ja ettemaksed	17 197	29 961
Võlad ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	240 000	360 000
Kokku võlad ja ettemaksed	240 000	360 000

ANTUD LAENUD	31.12.2021	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	43 495	1 519	15 053	29 961	0
Kokku antud laenud	43 495	1 519	15 053	29 961	0

ANTUD LAENUD	31.12.2022	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	31.12.2023	Perioodi arvestatud intress
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	29 961	629	13 394	17 197	0
Kokku antud laenud	29 961	629	13 394	17 197	0

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 685	0	3 685	0	0
Kokku laenukohustised	3 685	0	3 685	0	0

LAENUKOHUSTISED	31.12.2022	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2023
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0	0
Kokku laenukohustised	0	0	0	0

MÜÜDUD	2023			2022		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 058 356	0	18 000	1 714 497	8 840	8 070
Kokku müüdnud	2 058 356	0	18 000	1 714 497	8 840	8 070

OSTETUD	2023			2022		
	Kaubad	Teenused	Põhivara	Kaubad	Teenused	Põhivara
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 113 422	17 999	0	1 911 797	7 227	145 000
Kokku ostetud	1 113 422	17 999	0	1 911 797	7 227	145 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	54 304	54 242

Tehingud seotud osapooltega on tehtud ostu-müügi hetkel ümbruskonnas kehtinud turuhindades, summad ilma käibemaksuta.

"Antud laenude" osas on Ringlusfondi pikaajaline laen, mille saldo seisuga 31.12.2023 oli 17 197 eurot, seisuga 31.12.2022 oli saldo 29 961 eurot.

Alates 2017.a. Ringlusfondi summat diskonteeritakse määraga 4%. Ringlusfondi diskonteeritud summa seisuga 31.12.2023 14 134 eurot, seisuga 31.12.2022 24 626 eurot.

Real "Pikaajalised" "Võlad ja ettemaksed" osas on pikaajaline omakapitali väljamakse kohustis, mille saldo seisuga 31.12.2023.a. 240 000 eurot, seisuga 31.12.2022.a. 360 000 eurot.

Kohustise summat diskonteeritakse määraga 5%. Omakapitali väljamakse kohustise diskonteeritud summa seisuga 31.12.2023.a. 207 321 eurot, seisuga 31.12.2022.a. 310 982 eurot.

Omakapitali väljamakse kohustis näidatud ka lisa 12.

Muud tehingud seotud osapooltega 2023 aastal seotud ettevõtetega ja eraisikutega:

osakapitali vähenemine - 87 088 eurot;

finantstulu pikaajaliselt investeeringult - 49 708 eurot;

intressitulu - 2 616 eurot;

intressikulu - 37 468 eurot

liikmemaks - 650 eurot;

OTS-tasud - 975 eurot;

dividenditulu - 4 377 eurot;

omakapitalist tehtud väljamakse- 120 000 eurot.

Muud tehingud seotud osapooltega 2022 aastal seotud ettevõtetega ja eraisikutega:

osakapitali vähenemine - 22 398 eurot;

liikmemaks - 650 eurot;

OTS-tasud - 1 721 eurot;

dividenditulu - 5 094 eurot;

dividendide väljamaksed osanikele- 400 000 eurot;

omakapitalist tehtud väljamakse- 120 000 eurot.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 21.06.2024

osaühing Rannu Seeme (registrikood: 10152938) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARGE AJAOTS	Juhatuse liige	21.06.2024

Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Rannu Seeme OÜ osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Rannu Seeme OÜ (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2023 ning kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima

oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Mati Nõmmiste

Vandeaudiitor nr 178

Grant Thornton Baltic OÜ

Tegevusluba nr 3

Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn

21. juuni 2024

Audiitorite digitaalallkirjad

osaühing Rannu Seeme (registrikood: 10152938) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MATI NÕMMISTE	Vandeaudiitor	21.06.2024

Kahjumi katmise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 269 330
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-528 229
Kokku	3 741 101
Katmine	
Kohustusliku reservkapitali suurendamine (vähendamine)	-164
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	3 741 265
Kokku	3 741 101

Kahjumi katmise otsus

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 269 330
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-528 229
Kokku	3 741 101
Katmine	
Kohustusliku reservkapitali suurendamine (vähendamine)	-164
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	3 741 265
Kokku	3 741 101

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	2953690	98.96%	Jah
Taimikasvatuse abitegevused	0161	26332	0.88%	Ei
Söödakultuuri- ja heintaimikasvatus jm üheaastaste põllukultuuride kasvatus	01199	4800	0.16%	Ei